

**TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI
IMHALLEF
ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.**

Rikors Numru: 366/97

Godwin Maurin

vs

Awtorita` tad-Djar

Illum 28 ta' Gunju 2002

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors ta' Anthony Micallef li permezz tieghu r-rikorrenti semma illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' Jannar 1992 huwa sofra ingustizzja f'li huwa meqjus bhala irregolari.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej:

- Huwa kien ilu jahdem mal-Awtorita' u d-Dipartiment tad-djar ghal madwar 6 snin bhala Messenger II.

- F'Jannar ta' l-1992 wara li l-Awtorita' tad-Djar infirdet minn mad-Dipartiment tad-Djar fil-1987 huwa giet kkunsidrat bhala irregolari. Imbaghad f'Jannar tal-1992 gie kostrett jiffirma taht protesta ftehim li gie mahtur Labourer Grupp A avolja baqa jaghmel l-istess xoghol ta' messaggier.
- Dan ghamlu taht protesta ghax kellu ultimatum ghaliex 'jekk ma taghmilx dan u cioe' jiffirma, tigi meqjus li m'ghadekx impjegat fis-servizz Pubbliku' (kwot. Minn ittra datata 10 ta' Marzu 1993 mill-Agent Direttur tad-Dipartiment ghall-Akkomodazzjoni Socjali).
- Sostna illi zidiet li kienu jinghataw qatt ma ha u tilef is-servizz li kellu.
- Huwa qatt ma gie offrut li jaghmel xoghol tal-grad tieghu li telaq bih mill-Housing Authoirty ta' Messenger II.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib biex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda tieghu.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab illi t-Tribunal jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji u li jinghata rimedju billi jigi ordnat illi jiehu l-grad li kelli ta' Messenger II u li l-kuntratt tas-17 ta' Marzu 1987 jigi kkunsidrat validu jew inkella jekk dan ir-rimedju ma jistax jinghata li jigi ordnat illi jithallas kumpens f'ammont ta'

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta ta' l-Awtorita' tad-Djar li:

1. Illi dan l-ilment ma jikkoncernax l-Awtorita' tad-Djar izda lid-Dipartiment ghall-Akkomodazzjoni Socjali li huwa entita' totalment differenti.
2. Illi r-rikorrent ghalkemm gie impjegat mal-Awtorita' tad-Djar kien qed jagħmel xogħol fl-ufficju ta' Dipartiment tad-Djar.
3. Illi b'rizzultat ta' ftehim li kien ntлаhaq bejn il-Gvern u l-Unions, ir-rikorrent kien dikjarat bhala haddiem irregolari u gie offrut xogħol mill-Gvern u mhux mill-Awtorita' tad-Djar bhala Group A mal-istess Gvern.
4. Ghaldaqstant l-Awtorita' tad-Djar ma kienetx involuta fid-decizjoni meħuda bejn il-Gvern u l-Unions fir-rigward tal-Haddiema imsejha irregolari.

Xehed Godwin Maurin li semma li kien jahdem il-Quality Shoes fabbrika parastatali, meta f'Jannar 1987 gie misluf mill-Housing Authority. Meta mar il-Housing Authority mar ikellem lic-Chairman Joseph Zammit u dan qallu biex jagħmel ix-xogħol ta' Messenger II. Hu pero' dejjem kien jagħmel xogħol klerikali u ftit wara hargu l-applikazzjonijiet għal Messenger II. Meta staqsew jistghux japplikaw biex b'hekk jigu mpjegati mal-Housing Authority qalulhom li iva, għamel l-interview u wara dan l-interview gie nfurmat li ghadda u għalhekk beda l-appuntament tiegħi fis-17 ta' Marzu 1987 fejn iffirma kuntratt li esebixxa kopja tiegħi. Għalhekk sostna li hu kien impjegat mal-Housing

Authority. Wara ftit taz-zmien kien gie nfurmat li hu meqjus bhala haddiem irregolari mal-Housing Authority. Infatti esebixxa lista minfejn jirrizulta li kien meqjus bhala haddiem irregolari. Fil-lista li esebixxa Dokument C semma li hemm zewg persuni li huma Louise Attard u Lorraine Fenech li wkoll sussegwentement gew meqjusin bhala haddiema rregolari izda wara kien hemm call for applications u kienu ghamluhom tal-fiss. Wara kien sar process biex il-haddiema rregolari jinghataw impjieg permanenti fi Grupp A. Kienu oggezzjonaw li jisru fi Grupp A peress li Grupp A kien dak ta' labourer. Fil-fatt ir-rikorrent kien jaghmel xoghol klerikali. Semma li fin-1996 kienu hargu call for applications ohrajn ghal Messenger I li hu applika u ghalhekk inghata appuntament ta' Messenger I mal-Gvern. Ir-rikorrent semma li t-talba tieghu hija li jinghata l-grad ta' Messenger II u l-kuntratt tas-17 ta' Marzu 1987 jiġi kkunsidrat validu u jekk dan ma jistax jinghata jitlob kumpens. Semma d-diffikultajiet kbar li kellhom mal-Quality Shoes li din eventwalment għalqet. Semma li fil-fatt, hu matul iz-zmien kien xtaq jaapplika għal Messenger I izda kien jghidlu li huma hemmhekk mislufin u li għalhekk ma setax jaapplika u ma kienux proprja mpjegati tal-Gvern jew tad-Dipartiment. Għal habta tan-1990 kien sar ftehim bejn il-Gvern u l-Union li fiha kien hemm stipulat li haddiema rregolari bhal ma kien hu għandhom jinghataw l-istess pagi, jigifieri l-paga tagħhom ma titnaqqasx. Ma jistax jagħmel xogħol differenti minn dak li kien jagħmel qabel u ma jistax jigi mogħti xogħol anke jekk ikun x'imkien iehor, anqas milli qiegħed jagħmel u li jkun flessibbli ghall-istess li qed jagħmel. Ried jibqa' l-istess kundizzjonijiet u paga li ha ta' Messenger II. Illum għadu taht Grupp A imnizzel bhala General

Hand pero' jaghmel ix-xoghol ta' Messenger II ghax dak kien skond il-ftehim li kellhom mal-Union.

Xehed Joseph Zammit li sa Jannar tal-1987 kien jokkupa l-kariga ta' Segretarju tad-Dipartiment tad-Djar u d-Deputy Chairman ta' l-Awtorita' tad-Djar. Dan semma li kien hemm xi mpjegati li kienu ma' l-Awtorita' tad-Djar. Peress li kien zdied ix-xoghol kienu ddecidew illi jaqghu fuq xi secondments u kien baghat Senior Officer mill-Awtorita' tad-Djar jitkellem mad-Director of Labour biex dawn l-impiegi jkunu regolari u jkunu skond kif suppost. Kienu gabulu wkoll il-firma tad-Director of Labour fuq il-workbooks ta' kull impjegat. Numru ta' nies kienu gew appuntati ghall-grad ta' Messenger II.

Kienu hargu l-letters of appointment mill-Awtorita' tad-Djar u kien hemm l-approvazzjoni tal-Gvern. Hu semma illi fir-rigward tal-appointment kien hemm selection bord li gie apposta appuntat u li saru l-interviews u dawn kienu approvati wkoll mill-bord ta' l-Awtorita'. Kien bl-approvazzjoni tal-Gvern kif titlob il-ligi skond kif qal l-istess Joseph Zammit u l-Gvern kien konxju ta' dan. Semma li kelli l-approvazzjoni tal-Parliamentary Segratary ta' dak iz-zmien, is-Sur Leo Brincat, kif ukoll il-Prim Ministru ta' dak iz-zmien.

Xehed Victor Sciberras Grioli General Manager tal-Awtorita tad-Djar li ilu f'din il-kariga mill-1996 u li qabel kien fil-grad ta' Assistant General Manager. Semma li hu jaf kemm lil Anthony Micallef, William Fenech, Godwin Maurin, Charles Cordina li

ghandhom rikors numru 363, 365, 366 u 452 rispettivament kollha istitwiti kontra l-Awtorita' tad-Djar. Dawn kollha gew sekondati mill-Quality Shoes hlied Cordina li gie mis-Shipbuilding, pero' ma nstabet l-ebda data meta bdew jaghmlu xoghol mal-Awtorita' tad-Djar jew Dipartiment tad-Djar. Qabel William Fenech kien impjegat mal-Quality Shoes jaghmel Clerical Duties Housing, Anthony Micallef mal-Quality Shoes jaghmel Clerical Duties Housing u Charles Cordina, MSB.

F'Marzu tal-1987 is-segretarju tad-Djar u c-Chairman tal-Awtorita' tad-Djar Joe Zammit kien hareg circulari interna numru 1/87 ghall-mili ta' postijiet ta' messengerII li kienet miftuha ghall-persuni rgiel li fid-data ta' l-applikazzjoni kienu attached jew impjegati mal-Awtorita' tad-Djar jew mad-Dipartiment tad-Djar. Kienu saru interviews minn Bord kompost minn V. Esposito bhala Chairman, Gejtu Cilia u Vahlmor Cassar bhala membri u gew intervistati 18 il-applikant u skond l-ordni tal-meritu Anthony Micallef gie fil-hames post, William Fenech fl-ghaxar post, Godwin Maurin fit-12 il-post, u Charles Cordina fit-tlettax il-post. Permezz ta' riselezzjoni tal-Bord datata 1 ta' April 1987, Charles Cordina gie moghti l-grad gdid ta' Supervisor, b'effett mill-1 ta' April 1987. Ma nstab ebda dokument li juri li ntalbet xi approvazzjoni mill-Labour Office.

Xehed Alfred Fiorini Lowell Segretarju tal-Kabinett bhala rappresentant tal-Ufficcju tal-Prim Ministru. Hu pprezenta Dok AF1 li huwa kopja tal-ftehim bejn il-Gvern u l-General Workers Union tad-9 t'Ottubru 1987 flimkien ma' stqarrija mahruga lill-

istampa dakinhar stess. Fil-klawsola 3 f'dan l-Agreement hemm referenza ghall-impjegati irregolari. Wara dan il-ftehim kellhom jingabru l-listi ta' dawk il-haddiema li jaqghu taht kategorija differenti. Wahda minn dawn kienet propriju haddiema rregolari. Hu esebixxa wkoll zewg dokument li huma listi li kienu hargu dakinhar mill-ETC, li jindika li dawn l-erba' haddiema, Anthony Micallef u Charles Cordina, William Fenech u Godwin Maurin, bhala haddiema irregolari. Esebixxa ittra mill-Ufficju tal-Prim Ministru fejn jidher li finalment huma kienu inghataw il-hatra ta' Group "A". Semma li l-General Workers Union kienu jafu bil-listi tal-haddiema rregolari. Mid-dokument esebit li ghalih ghamel referenza is-Sur Fiorini Lowell jirrizulta, illi f'dan il-ftehim tad-9 t'Ottubru 1987 it-tielet klawsola kienet issemmi illi :

Għar-rigward ta' dawk il-haddiema li gew impjegati rregolarment dawn għandhom jigu stabbiliti kaz kaz min huma mal-Unions. Dawn il-haddiema għandhom:

- a) Jitqiesu bhala "casuals" u jibqghu hekk konsidrati sakemm jinghataw xogħol permanenti;
- b) Sakemm jinghataw dan ix-xogħol ikunu flessibbli biex jinghataw xogħol u tħarrig fl-iskema jew xogħol kemm jista' jkun analogu mingħajr ma jitnaqsulhom il-pagi li għandhom illum u b'kondizzjonijiet ohra li jkunu bhal dawk applikabli b'mod generali għall-haddiema tal-Gvern;
- c) Ix-xogħol permanenti jingħata jew fis-settur li jaqa' taht il-kontroll tal-Gvern (Jigifieri mal-Gvern, mal-Korpi

Parastatali jew ma' Kumpaniji fejn il-Gvern għandu kontroll effettiv) jew fis-settur privat, skond kif jagħzel l-individwu;

- d) Għal fini tal-impjieg msemija fil-paragrafu 3(c), dawn il-haddiema jikkonkorru ma min qiegħed jirregistra. L-impieg permanenti jieħdu min għandu priorita' fir-registrazzjoni kif jistabbilixxi l-Artiklu 9 A tal-Ligi dwar is-Servizz ta' l-Impjieg sa fejn applikabbli. Dan ifisser li (i) f'kaz li jinstab li hemm haddiema li qegħdin fl-impieg izda ma kienu jirregistraw, id-data tar-registrazzjoni tkun id-data ta' l-impieg tagħhom, u (ii) f'kaz li jinstab li hemm haddiema li qegħdin fl-impieg, u kienu jirregistraw il-priorita' ta' registrazzjoni tħodd skond ma kellhom qabel l-impieg.

Xehed George Borg Cardona li fin-1987 kien Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Politika Socjali. Dan semma illi dak iz-zmien kien hemm il-kwistjoni li kienu dahlu numru ta' haddiema li kienu hekk imsejjha 'irregolari', propju minhabba l-fatt illi, kienet qed tigi msemija sezzjoni 110 tal-Kostituzzjoni li kienet timponi illi haddiema jigu mpjegati mal-Gvern permezz ta' ezami pubbliku jew inkella permezz ta' l-Employment Service tad-Dipartiment tax-Xogħol, u dan jigifieri li dawk il-persuni li jkunu qed jirregistraw ghax-xogħol.

Zied li aktar tard kien twaqqaf kumitat li hu kien Chairperson tieghu, u kien hemm involut il-Gvern kif ukoll il-General Workers Union. Semma li kien intlaħaq ftehim fid-9 t'Ottubru 1987 li 1-

iskop kien dejjem li jigu definiti l-haddiema rregolari. F'dan il-kumitat kien hemm ukoll l-Attorney General, d-Direttur tax-Xoghol u zewg rappresentanti mill-unions u cioe' s-Sur Calamatta ghall-GWU u s-Sur Maurice Agius ghas-CMTU. Id-decizjoni kienet li persuni li kienu meqjusa rregolari jigu mpjegati permanenti mal-Gvern u dan kien ghal habta tal-1992. Dawn il-persuni koncernati kellhom jaccettaw impieg fi Group A.

Hu rrefera ghal fatt li l-Kostituzzjoni tghid li impjegat jigi mpjegat mal-Gvern permezz ta' ezami pubbliku jew inkella permezz ta' l-Employment Service u dan naturalment kien applika biha ghal Housing Authority.

KONKLUZJONIJIET:

Illi ghalhekk jirrizulta illi r-rikorrent kien dahal ghall-impjieg billie sekondat mal-Housing Authority u dan kien wara li l-Awtorita' tad-Djar kien zdied ix-xoghol u kien hemm bzonn ta' aktar haddiema. Ghalhekk kien gie deciz li jigu sekondati diversi haddiema mill-kumpaniji parastatali ghal ma' l-Awtorita' tad-Djar. Kienu wkoll saru diskussjonijiet mad-Direttur tax-Xoghol u ftit wara harget applikazzjoni biex jimtlew il-postijiet ma' l-Awtorita' tad-Djar ta' Messenger II. Ir-rikorrent ghadda u ha l-hatra izda in segwitu wara l-elezzjonijiet tan-1987 gie mahtur kumitat li permezz tieghu giet riviza il-policy dwar numru ta' haddiema impjegati bhar-rikorrent u dawn gew dikjarati haddiema rregolari wara li kien sar ftehim bejn il-Gvern u l-Unions. Dan il-ftehim kien gie ffirmat fid-9 ta' Ottubru 1987 u permezz tieghu numru ta'

haddiema kienu gew ikkunsidrati bhala impjegati mal-Gvern irregolarment.

Issa f'dan l-istadju huwa essenzjali wiehed jikkwota l-Artiklu 110 sub Artikolu 6 tal-Kostituzzjoni ta' Malta li jghid li:

Dhul f'impjiegji ma kull korp stabbilit bil-Kostituzzjoni jew bil-Ligi jew taht xi Ligi ohra, u ma' kull socjeta' jew Korp iehor li fih il-Gvern ta' Malta, jew xi Korp li ntqal qabel, ikollhom sehem bizzejed biex jikkontrollaw jew li fuqu jkollhom kontroll effettiv, għandu, kemm il-darba dak id-dhul ma jkunx sar wara ezami pubbliku li jkun gie avzat kif imiss, issir permezz tas-servizz ghall-impjegar kif provdut fis sub-artiklu (2) ta' dan l-artikolu.

Dan ifisser li kull persuna biex tigi mpjegata mal-Gvern ta' Malta jew Korp stabbilit li fih il-Gvern ta' Malta ikollhom sehem bizzejed biex jikkontrollaw u li fuqu jkollhom kontroll effettiv għandu jsir jew wara ezami pubbliku avzat kif imiss jew permezz tas-Servizz ghall-impjegat kif provdut fis-Sub-Artiklu (2) ta' l-Artikolu 110 tal-Kostituzzjoni.

Minn ezami tal-process dwar ir-riorrent ma jirrizulta la li dahal wara li sar ezami pubbliku w l-anqas illi sar permezz tas-Servizz ghall-impjegar. Inoltre skond il-ftehim fuq imsemmi dawn il-haddiema kellhom jitqiesu bhala **casuals** u jibqghu kkunsidrati sakemm jinghataw xogħol permanenti. Kellhom ikunu flessibbli biex jinghataw xogħol ta' tahrig fl-iskema ta' xogħol jew jista'

jkun analogu minghajr ma jitnaqq sulhom il-pagi li kellhom u b'kundizzjonijiet ohra li jkunu bhal dawk applikabbli b'mod generali ghall-haddiema tal-Gvern. Ix-xoghol permanenti jinghata jew fis-settur li jaqa' taht il-kontroll tal-Gvern jew fis-settur privat skond kif jaghzel l-individwu.

Ghalhekk fil-fatt jirrizulta illi l-impjieg tar-rikorrent ma' l-Awtorita' tad-Djar kien wiehed **irregolari** u naturalment minn haga rregolari ma jkunx hemm id-drittijiet ta' haddiem regolari. Il-posizzjoni tieghu giet regolata xi hames snin wara meta l-Gvern fil-fatt tah impieg permanenti. Izda r-rikorrent irid jirrejalizza illi fl-1987 l-impjieg tieghu ma kienx wiehed regolari. Il-ftehim li kien intlahaq bejn il-Unions u l-Gvern ma kien gie bl-ebda mod attakkat mir-rikorrent. Bl-istess mod ir-rikorrent l-anqas jista' jghid li saret xi diskriminazzjoni kontra tieghu ghax hemm diskriminazzjoni meta persuni f'sitwazzjonijiet simili jigu trattati b'mod differenti minghajr ebda gustifikazzjoni ragonevoli u oggettiva u fejn ma hemmx proporzjonalita' ragonevoli bejn il-mezzi u l-ghan intenzjonat. Ir-rikorrent irid jiprova li gie trattat b'mod ingust paragun ma' persuni ohra f'sitwazzjoni anaolga. Jekk is-sitwazzjoni mhux analoga ma hemmx l-obbligu ta' l-istat li jiggustifika t-trattament differenti. Ara s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali deciza fil-31 ta' Mejju 1999 fl-ismijiet "Dr Victor Sultana vs Segretarju Permanenti fl-Ufficcju tal-Prim Ministru". Ara wkoll "Law of the European Convention on Human Rights" ta' Harris Boyle and Warbrick pagna 462 et u "Law and Practice of the European Convention on Human Rights" ta' Gomien Harris and Zwack" pagna 345 et. Ara wkoll Volum LXXVII-I-127 u 136.

It-Tribunal kien iddecieda fuq l-istess linji u ghalhekk jaghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet “Francis Hili kontra Bank of Valletta” rikors numru 144/97 deciza fit-22 ta’ Novembru 2001 kif ukoll f’diversi kawzi ohra dwar haddiema rregolari.

Ir-rikorrent qieghed jitlob li l-kuntratt tas-17 ta’ Marzu 1987 jigi kkunsidrat validu ossija qieghed jitlob li kuntratt li skond il-Kostituzzjoni kien invalidu jigi ddikjarat bhala validu. Dan certment it-Tribunal m’ghandux il-poter li jaghmlu ghalkemm fl-istess hin japrezza is-sitwazzjoni li fih spicca r-rikorrent. Ir-rikorrent irid jifhem ukoll illi fil-fatt il-hatra tieghu bhala Messenger II ma kinetx wahda regolari.

Illi ghalhekk it-talba tar-rikorrent kif formulata fis-sens li jiehu 1-grad ta’ messaggier II u li l-kuntratt tas-17 ta’ Marzu, 1987 jigi kunsidrat validu ma tistax tigi milqugha ghax tmur dirett kontra l-Kostituzzjoni. Izda t-Tribunal jixtieq li f’dan l-istadju jirrileva li r-rikorrent mar jahdem mal-Awtorita’ tad-Djar minn fabbrika parastatali u tqabbad jaghmel ta’ Messenger II. Ghamel interview wara li kienet harget call for applications, ghadda, u nghata appointment fis-17 ta’ Marzu, 1987 mill-Awtorita kif jidher mid-dokument tal-istess data rilaxxjat mill-Awtorita u esibit fil-process fejn jinghad li s-Segretarju Parlamentari fl-Ufficju tal-Prim Ministru responsabqli ghall-Informazzjoni u Djar, wara konsultazzjoni mal-Bord tal-Awtorita’ tad-Djar, qabel li r-rikorrent jinhatar Messaggier grad II mal-Awtorita’ u bid-dettalji hemm

esposti. In segwitu gie infurmat li hu kien haddiem irregolari. Kellu anke l-Ktieb tax-Xoghol iffirmat.

Issa dan kollu ma jsalvax il-posizzjoni u jaghmel regolari dak li kien irregolari u kontra l-Kostituzzjoni. Izda minn-naha l-ohra l-posizzjoni tar-rikorrent hi ftit differenti minn ta' haddiema rregolari ohra fis-sens li fil-kaz tieghu kien hemm proceduri li jmorru aktar lejn principji ta' regoli minn dawk ta' haddiema ohra rregolari fejn dawk il-principji gew totalment injorati. Dan jista' jwassal ghal kumpens **zghir**. Dwar dak li semma fuq Louise Attard u Lorraine Fenech ma ingabux provi dwarhom hlied li dawn kienu Clerks u nisa u li mix-xhieda tar-rikorrenti ftit wara saru talfiss. Izda t-Tribunal ma giex moghti informazzjoni ulterjuri la ta meta saru, jekk hux in segwitu ta' xi cirkolari u liema, lanqas gew prodotti huma, u certament dan ma jistax iwassal biex it-talba tar-rikorrent tigi milqugha.

Ghal dawn il-motivi t-Tribunal jilqa' l-eccezzjoni tal-Awtorita' tad-Djar li l-kuntratt tas-17 ta' Marzu, 1987 ma jistax jitqies regolari, u li r-rikorrent jinghata l-hatra mitluba. Izda minhabba kif graw ic-cirkostanzi tal-fatt u tenut kont li r-rikorrent kien jaghmel xoghol superjuri ghal dak tal-grad li effettivament kien jokkupa [ara f'dan is-sens Vella Mario vs Direttur tal-Edukazzjoni deciza 2 ta' Novembru, 2000 u Anthony Cachia vs Korporazzjoni Enemalta deciza 6 ta' Dicembru, 2000.] it-Tribunal fil-waqt li jichad it-talba tar-rikorrent ghal rimedju kumpensattiv, jilqa' t-talba tar-rikorrent ghal kumpens fl-ammont ta' elf lira [LM1000].

Trill 366

Spejjez bla taxxa.